

MINNINGARORÐ

Minningarorð um Terja Hentze

f. 18. mai 1944 - d. 19. mars 2018

Eftir at hava drigist við svára sjúku seinastu áriní hefur góði beiggi mín, Terje Hentze, nú lagt frá sær og hefur, loystur frá sjúku og nív-andi pínu, funnið sær endaligan frið og hvíld. Hann andaðist 19. Mars, 73 ára gamal.

Terje varð føddur á Tvøroyri, næstyngsti sonur Sonju og Egon Hentze. Tað gjørdist tíðliga greitt, at Terje á mangan hátt var ein kvikur, gávuríkur og skapandi drongur. Hansara viðkvæma og kensluríka sinni varð hugtakið av og drigið at vakurleika í náttúruni, tónleiki, skapandi handverki og list. Hann hevði sera gott mál. Honum dámdi væl at syngja, og blaðungur spældi hann longu fleiri ljóðføri.

14 ára gamal fór hann í læru sum snikkari. Meistari hansara var navnframi byggimeistarin, Torbjørn Djurhuus, á Tvøroyri. Har treivst Terje væl, lærði og mentist skjótt og legið sær væl í geyma.

Útlærdur arbeiddi hann hjá nevndu byggifyritøku á Tvøroyri eina tíð, til hann boðaði familjuni frá, at hann hevði hug at finna sær arbeiði og aðrar avbjóðingar í Keypmannahavn. Tað var vanligt tá, at ungdómurin í Suðuroynni leitaði sær til Danmarkar í arbeiðis- ella útbúgvingarørindum - serliga til Keypmannahavnar leiðina. Har búðu tá stórt tal av vinfólki, kenn-ingum og familju hjá okkum, so tað var ikki heilt fremmant. Tað stóð ikki á hjá røskum, dugnaligum handverkarum at finna sær gott, lønandi arbeiði í Keypmannahavn, og har stórtreivst Terje eisini.

Sum vera man hitti hann har danska gentu, og skjótt rann saman teirra millum. Unga parið gekk saman í hjúnalag, og kundi frøast, tá dóttir teirra, Rebekka, varð borin í heim.

Nakað seinni samdust tey um at royna lívið sum ung familja heima í Føroyum. Terje byrjaði sum sjálv-støðugur við egnum byggivirki á Tvøroyri. Umstøðurnar lagaðu seg soleiðis, at tíðin heima kortini ikki gjørdist so drúgv. Terje tók av góðum tilboði frá danskari fyrítøku um arbeiði í Grønlandi og í hesum sambandi valdu tey at búsetast í Odense, har tey bygdu sær hús. Eftir nøkur ár á henda hátt, við bústaði í Danmark og arbeiði í Grønlandi, slitnaði hjúnarbandið, og Terje fann sær síðani arbeiði í ymsum londum, tó mest í Svøríki og Danmark. Heim- og familjukærur, sum hann var, leitaði hann altíð regluliga aftur til Tvøroyrar, sum varð at meta sum hansara fasti bú-staður.

Á Tvøroyri funnu Terje og Margretha skjótt saman. Bæði í búnum aldri. Tey bæði fingi eitt langt, gott og eydnusamt liv saman í hugnaliga heiminum á Tvørábakka. Har hugnaðu tey sær saman við børnum og barnabørn-um. Har vitjaði altíð nógv fólk, og blíðskapurin treyt ongantið. Teim-

um dámdi væl eitt hugnaligt og skemtiligt prátt.

Fyri nøkrum árum síðani gjørdu tey av at flyta til Havnar, har tey keyptu sær hús og trivust sera væl í góðum umstøðum, har børnini, nú vaksín, vitjaðu saman við barna-børnum . Kortini vitjaðu tey bæði framvegis regluliga aftur í heim-bygdini.

Men so knappliga varð Terje raktur av sjúku. Álvarsliga sjúkan sló harðliga til og legið sína hótandi og køvandi hond á tilveruna. Við sjúkuni gekk bara skeiva vegin. Hóast læknavitjanirnar vóru nógv-ar, var sjáldan bati at hóma. Hann fekk nógván og dyggan stuðul heima, har Margretha støðugt eggjaði, uggaði og hjúklaði um hann, tá sjúkan herjaði, og tá ringast stóð til, vóru afturstigini tíverri sjónlig.

Sjálvt við góðari ráðgeving frá sjúklinga felagnum og fólki í somu støðu, viknaði Terje alsamt, til hann endaði á Landssjúkrahúsinum, har hann, eftir kanska heldur drúgva tilgongd til eina umfatandi skurð-viðgerð, andaðist, hin 19. Mars.

Saknurin er ómetaliga stórur. Terje var so fjálgur, har hann var. Fjølbroytt arbeiðsumhvørvi í mong ár í útlondum setur tær avbjóðing-ar, men gevur sjálvandi fólki nógvur lívsroyndir. Tað viðkar sjónarringin og lærir teg nógv, at arbeiða tætt saman við ymiskum fólkasløgum, men setur samstundis krøv til bæði fakligan og málsligan førleika eins væl og til socialt medvit.

Terje kláraði seg í allar mátar væl, har hann valdi at vinna sær dagliga breyð sitt. Avbjóðingin kundi vera stór, men arbeiðið var altíð væl úr hondum greitt. Væl-lýddur var hann, og erfaringarnar, úrtøkuna og góð ummæli bar hann við sær heimaftur.

Saman við mongum føroyingum

fekk Terje høvið til at arbeiða í Týsklandi fyri nøkrum árum síðani. So og so nógvur vikur burturi og síðani heima eina tíð. Hetta dámdi honum væl, sum altíð, tá hann lærði og upplivdi nakað nýtt og forvitnisligt millum fremmand fólk. Tann skipanin fall honum væl í nýggja umhvørvinum. Mong góð og stuttlig minni vóru haðani.

Terje var mest sum tikin úr leiki, kendi seg heima allastaðni og millum flest øll fólk. Slík menn-iskju eru áhugaverd at tosa við – eitt sovorðið menniskja var Terje. Hann var hittinorðaður og skemt-ingarsamur, vertskapsmaður um ein háls, breitt orienteraður sam-felagsliga, við persónligum, ofta avgjörðum meiningum, sum hann stóð við. Kundi tí eisini vera hvass-ur og avgjörður í orðadrátti, men blíðkaðist skjótt. Altíð klárur við smílinum og humoristisku avrund-andi setningunum. Var annars vin-sælur og hjálpsamur maður.

Síðani barnaáriní hevði Terje fingist við at tekna og mála. Tað var tí púra náttúrligt, at hann, nakað áðrenn hann gjørdist sjúk-ur, tók henda táttin uppáftur. Tað lá eisini væl fyri. Fólk mælti hon-um til at sýna fram málningar sín-ar. Hann var ivasamur, men gav seg eftirhondini og játtaði. Verk hansara vórðu væl móttikin mill-um fólk. Hann hevði fleiri stórar framsýningar. Hann, sum á hesum øki var sjálvlærdur, autodidaktur, hevði eisini ta sermerktu uppliv-ing og gleði, at kendur danskur fyrrverandi formaður Fólkatings-ins leitaði hann upp á Tvøroyri at tryggja sær ein ávísan málning, sum hann hevði serliga gott eygað á. Hetta var nú onki eindømi.

Terje hevði frá skaparans hond fingið nógvur góðar gávur. Vit, sum familja, hava nógv at takka fyri. Serliga fyri, at hann var tann, hann var. Men eisini fyri ta hjálp, hann altíð var klárur at veita, tá heitt varð á hann. Hann var ein góður beiggi, ið tú trygt kundi lýta á.

Kennist saknurin okkum stórur, er hann stórri hjá Margrethu, børn-um og barnabørnum, sum vóru góð við hann, og sum hann var góður við.

Stór mannfjöld fylgdi honum hendan dag, til seinasta hvíldarstað hansara her á fold, undir Akurgerði. Byurin vísti seg samstundis frá vakrastu síðu, nú sólin skein og tekin vóru til spirandi vár og ljósari stundir.

Vit drýpa høvur í sorg, men eiga at finna troyst í góðu minnunum um Terja. Í skaptum verkum frá hansara hond, góðu ráðunum og mongu hugnaligu samverunum við fjálgum og humoristiskum innihaldi. Harrin styrki eftirsitandi Margrethu, børn og barnabørn.

Friður veri við minninum um kæra beiggja mín, Terja.

Eigil.

Svimjari, Høgni Jøkladal

úr fuglafirði,

90 ár 22. August

Svimur tú í vátum vatni hvønn ein leygarmorgun fram við flúr og fles í einum ljóslivandi, reinhvítum, glarlittum dammi. Kimligur, fimur, snøggur er Høgnasa mannakroppur á hesum níti ára gamla manni.

Høgnakroppur og bylgjubrot spæla sær í hjómhvítum vatni, ið lyftir svimjarar upp um flúrar, bogar, nøv og nes, har hvør fles lesur sína morgunbøn bæði á grunnum , streymríknum, taraleysum og baldrutum , djúpum vatni.

Maðurin kemur rennandi Út eftir kantinum á hesum krabbahyli. Lyftir kroppin upp í loft - við einum snøggum , snúðiligum valalopi, sum hvørki er talgilt, ella ritað inn í nakran kropskendan teldusprota ella teldugeyma.

Hetta er bara Høgnasa dreymaspæl frá ungum árum av, tá ið hesin snøggi kroppur so lættur og fattur sum ein tundurproppur sparkaði fótbólt á kaini í Fuglafirði – í sínum ungu árum - leyp niður á fendara við bryggjukant, tá ið bólturin var farin á sjógv. Fótbóltsvøllurin var á bryggjuni á Bakkatrom í suður og norð - tók bóltin upp í sínar viðkvæmu hendur so fótbólturin kundi halda á fram.

Jú mangt og mikið er komið undan tíni hond sum jarnsmiður, maskimeistari sjómaður og landingar amboðs snillingur.

Hjartaliga til lukku við tínum níti árum - snøggi, lívligi svimjari. Harrans lívd og megi veri við tær á hesum føgru lívsins aldubárum á hesum degi.

TRÁ

Sleikja og dyrka danatvætl og møsn heimastýrarar bert virka, tá teir pikka sum høsn.

Er eingin stoltleiki bert lúta og bukka, einavaldsriddari veiki heldur á sum ævig rukka.

Gev okkum styrki at venda undirgangi, lat tað vera okkara virki, at frælsur verður hvør tangi.

Kom rætti tjóðarfrændi, vís teg sum ein mann svík ikki móðurlandið, tá tjóðarviljin vann.

Halda vit ta røttu kós, byggja vit frælsa tjóð, um landið birtist aftur ljós, fegnast sveinar og føgur fljóð.

John Ísheim